

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barcèl6-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcovef, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Bros-a.—Llibreria d'Alomar i Fontdevila, Brossa.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

Recapte

Mèxic

Encara segueix aquella República en guerra civil ben encesa. Es general Huertas, encapirronat en sostenir-se com a President, fa cara així com pot a tots es seus contraris. Es més gros de tots es sa Confederació Nort-Americana. Ets Estats Units se volen engolir Meixic, i per això aiden i fan costat de tot an es contrincant de N'Huertas, i hi atien es foc de mala manera per fer an aquest impossible sa vida; pero han topat a mala mata, porque N'Huertas es més fort de morro que no sé que me'n diga. ¡Pobre nació mexicana! ¡be pagues es moltíssims de pecats que has comesos contra l'Església de Deu i tu mateixa!

Colombia

Arribá, dia 10 de Febrer, segons *Razón y Fe*, un cablegrama, fent a sebre que el Dr. D. Jusep Vicent Concha l'acabaven d'elegir President d'aquella República. En Concha comensará a fer de President día 7 d'agost qui vé. Es un d'ets homos més coneguts, dignes i apreciats de tot Colombia. Ara era President des Senat, i encara ressonen ets ecos d'aquell discurs memorable que pronunciá dins es derrer Congrès Eucarístic de Bogotá. El Dr. Concha és estat es Candidat de s'Unió Conservadora, contra el Dr. Nicolau Ezquerra, candidat des partit liberal. Tota sa gent relligiosa, tota sa gent de bé han votat p'el Dr. Concha. ¡han donat es brou an el Dr. Ezquerra. ¡Molt ben fet!

¡Que Deu nostre Senyor li assistesca an el Dr. Concha, i que mos surta un President d'aquells més bufarells i avenguts, així com Deu mana ¡Amén!

Es nostros republicanetxos hi haurien d'anar i estar-hi una temporada devers Colombia. Així veurien sa com República de sí no té res de contrari a sa Relligió i que pot esser tan relligios com qualsevol Monarquia. Ja mos aniria bé ferm que sa major part de monarquies que hi ha en tot lo mon fossen tan afectes sa Relligió com ho és sa República de Colombia!

Filipines

Ses Filipines des que sortiren des poder d'Espanya no han tengut un día de pau. Aviat tocaren amb ses mans es filipins que es nort-americanos tenien es jocs molt més feixucs i més mals arrenbagtes que no ets espanyols. ¡O si haguessen pogut tornar esser d'Espanya! pero tarde piulastis!

I no foren es filipins tots sols que se'n penediren des camvi de dominació. Se'n penediren es mateixos nort-american; pero estigueren empeguets de tornar arrera per no posar-se en ridicul devant tot lo mon. Per això han aguantat i aguanten, fent provatures per sortir-ne en bon nom de Filipines. Es que és una pregunta molt mala de resoldre sa d'aquell arxipélag: és un os, més ben dit, una carretada d'ossos molt mals de roegar. Espenyarien es barram de qualsevol ca de bou.

Idò ets Estats Units han provat de contituir un govern i una administració de filipins a on casi tots siguen gent del país es qui manetgen sa cosa; fins aquí son moltes ses dificultats que los resulten.

Ara veurem com anirà

A la cullita se veurá el fesol.

Ventim

Han trobada sabato de son peu

An es socialistetxos d'Alemania mos referim, que están fets uns Neros per que es Sindicats Cristianes d'allá lostreu en sa carn de s'olla i los prenen tre-baidors a bolics, allunyant-los-ho per a sempre i acostant-los a l'Església. Sí, es grans contraris des socialistes a Alemanian son es Sindicats cristians; son ets únics que poren fer ses pessigoies endins an es socialistes i acabar-los es menuts. Per això es socialistes alemanys en duen un dimoni a cada cabei d'aqueis Sindicais; i, com no'n porien dir coses dolentes que fossen veres, fa algún temps que comensaren a escampar-ne calumnies i mentides a rois. Entre altres coses deien es socialistes dalt es seus paperangos que es Sindicats Cristianes estaven venuts an ets industrials del Rhin i de Westfalia en ses campanyes electorals i en lo de sa voga del Ruhr i que es fondos de ses vages, en lloc de guardar-los per això, els enviaven an el Papa.

¡Que feren es caporals des Sindicats cristians? Idò dugueren an es Tribunal tots aquells paperangos socialistes per calumniadors; i se saberen defensar tan polit devant es Tribunal i posar un corbatí tan ben posat an es coll d'aquells escrigadors carronyes, que es Tribunal ha condemnat es periòdics socialistes imposant-los unes bones multes.

Vetassí els noms d'aqueis periòdics i ses multes que ets han eczibades: an es *Bergarbeiterzeitung* (*Periòdic des trebaiadors de mines*), 200 marcs (225 pess.); an es *Rheinische Zeitung* (*Periòdic del Rhin*), 50 marcs (62'50 pess.); an es *Pfälzische Post* (*Correu de l'Electorat*), 300 marcs (375 pess.); an es *Hamburger Echo* (*Eco de Hamburg*), 450 marcs (562'50 pess.); an es *Arbeiterzeitung* (*Periòdic des Trebaiadors*), 250 marcs (312'50 pess.); an es *Volkswart* (*Guardiá des Poble*), 500 marcs (625 pess.); an es *Frankvolks tribuna* (*Tribuna franca del Poble*), 500 marcs (625 pess.); an es *Frankvolksfreund* (*Amic franc des Poble*), 500 marcs (625 pess.); an es *Berliner Verbandszeitung* (*Periòdic de sa federació de Berlin*), 200 marcs (250 pess.); i an es *Tabakarbeiter* (*Trebaiador de Tabac*), 450 marcs (562'50 pess.).—De manera que entre tots aqueis paperangos socialistengos han haguts de monyir **3400 marcs**, això és, **4250 pessetes**.

¡Ah idò? Així les ne mostrarán an es socialistetxos d'Alemania d'anars'en a mentir i a calumniar desenfreidament es Sindicats Cristianes.

N'estam ben contents de que aqueis paperots socialistes *hagen trobada sabata de son peu*.

¡Qui's prostituex mentint i calumniant, bé se mereix una matalofada que li fassa donar dues voltes i que'l deixi blau! ¡Ja és de raó!

¡Ja n'hi ha de fam!

S'*Obreterxo Balear* és un poca alata. Se passá setmanes jurant i perjurant que ells, es socialistes, aturarien de que a Mallorca s'apicás s'article 29 en lo de ses eleccions de Diputats a Corts, per que, si ets altres partits no presentaven cap sisè candidat, ells el presentarien; i dia 28 de febrer mos feren a sebre que presentaven En

Pauetxo Iglesias. Noltros e-hu várem creure, pero lo endemá, que fons el día senyalat per presentar-se es candidats i proclamar-los, mos trobárem que cap socialistetxo s'era acostat a sa Junta Provincial des Cens Electoral per presentar En Pauetxo ni cap penjalleus per l'estil; i per lo mateix s'aplicá a Mallorca s'article 29, essent-hi proclamats diputats l'Exm. Sr. D. Antoni Maura, l'Exm. Sr. D. Jusep Sociés i Gradolí, l'Exm. Sr. Comte de Sallent, D. Jeroni Estades i D. Aleixandre Ros-selló.

I no sols això han permès, per forsa (com se suposa), es socialistes, sino que ara mos surten, dissapte passat, donant sa culpa an es republicans de no haver presentat En Pauetxo per Diputat. De manera que ells e-hu havien compost així: Noltros socialistes proposam per Diputat En Pauetxo nostros; ara es republicans que's posin ses cames an es coll i mostrin cara devant sa *Junta Provincial des Cens*, i el presentin per candidat!

Pero an es republicans se veu que no els-e va lleure fer totes aqueixes passes, i no's mogueren de dins es seus cassinetxos, sens dupte per por de qualque costipat, des *dengue*, o d'altra pipida, amb sos mals aires que corren avui en dia pes nostros republicanetxos, que ja no'n queda casi cap de condret.

I ara dissapte mos surt s'*Obreterxo* atribuint a sa mala organizació des republicans sa no-presentació des seu candidat.

Aquí lo que hi ha que, si es republicans son romasos sensa organizació i sensa alè per apagar un llum, es socialistes, encara en tenen manco d'organizació i d'alè per coses de política.

¡Quins dos escabotells de babaluets! ¡la nata per anar a casa i gambosins!

¡Hala carabassenc!

S'*Obreterxo* mos conta que aquell gran noningú, aquell gran criminal i facinerós que se deia Zola, que, si es porcs escrivien, escriurien més net que no ell, i no porquetjaríen tant; idò diu s'*Obreterxo* que aquell gran polissardo «va provar es fracás i s'inutilitat de sa caritat catòlica».—¡Quina mentidassa! Es fals i mentida que En Zola provás res d'això. En Zola lo que va tirar moltes d'alsades de cul contra Deu i sa decència pública, i va escampar fema tant com va poder per soiar tot lo sant i sagrat que va sebre; pero ¡què havia ell de «provar es fracás» ni «s'inutilitat de sa caritat catòlica»! Sa caritat catòlica es s'obra més gran de Deu damunt la terra; és sa mateixa Església de Deu que per essencia i potencia fa caritat a tots es pobles, a tots es sigles, a tot homo que vé an aqueix mon. No basta l'infern tot junt per fer fracassar ni per estamanetar sa caritat de Deu, l'Església de Deu, ¡i bastaría un non-ens, un merda-caner d'En Banyeta Verda com En Zola?... ¡Ja hi anau errats, grans biduïns de s'*Obreterxo Balear!*

Ablanda de costelles

El *Rayo* dissapte pren per compte seu un des caporals socialistes, que fa de director de s'*Obreterxo Balear*, un tal Bisbal, i no hi ha nom lleig ni cosa oiosa que no li diga: *ser desprenciable, bastant, cinic, reptil, vil, asquerós, brut, porc, desertor des socialisme, ti-*

pejo, bicho nocivo, payaso, descarat, canalla, explotador.

Ara veurem que responderá En Bisbal i quina lletania cantarà an es del *Rayo*. Es segur que será de sentir. ☞

Aqueixa mala gent, quant se baraien, se diuen ses veritats.

¿Sabeu aquell Dr. Simarro?

Sí, aquell que va escriure tot un llibre en defensa d'En Ferrer i Guardia, fusellat p'es crims que cometé i feu cometre promovent i dirigint sa *Setmana trágica*? Per que aquest Simarro es-crigué tal llibre, es republicans el posaren com es primer homo d'Espanya; an es seu dir, era superior a tots. Idò bé, ara que aquest Simarro s'és fet d'En Melquiades Alvarez, és fuit de sa república, es republicans el tracten de traïdor, de renegat, de venut a sa Monarquía. Vaja! ara p'es republicans no hi ha bandúa pitjor que En Simarro. Que és ara que están en lo ¿cert es republicans respecte d'En Simarro? Creim que hi están més que quant l' alabaven tant.

Beseuit

SES ELECCIONS DE DIUMENGE PASSAT.

A ses Balears.—A Mallorca, com sabeu, no n'hi va haver d'eleccions, per que s'hi aplicá s'article 29. Es socialistetxos i es pocs republicanetxos que quedem deien que hu aturarien de que s'aplicás a Mallorca tal article. Lo qual no era gaire mal d'aturar bastava presentar un sisè candidat: En Pere Peixet o En Pep de Santema.—Idò bé, ni per això, que era tan poca cosa, tengueren alé socialistes ni republicans, amb tot i haver declarat solemnement que hu faríen. Corre sa veu que no pogueren aplegar un centenar de pessetes que s'eren mester per certs documents que havien de presentar per fer sortir a's mig un candidat.—¿No és ver que això ja se diu dur-ne molta de forsa i de toria? ¿No és ver que resulta ridicul es partit republicà avui a Mallorca? I des socialista ¿què en direm? Son quatre gats i un boi.

A Menorca.—Aquí sí que n'hi va haver d'eleccions, i ben vitenques, i ben embimbats que hi anaven tots es menorquins.—A Menorca es republicans, per causes que ara no hem d'anar a endardellar, fa estona que hi tenen molta de forsa i que hi guanyen ben sovint ses eleccions. Es monárquics per parar-los clot, s'han d'aplegar, i encara es republicans espesses vegades los safalquen.—Allá elegeixen només un Diputat. S'altra vegada que hi hagué eleccions de Diputats a Corts, baix des Govern-Canalejas, triumfaren es republicans i sortí diputat En Llansó, un amic d'En Sol i Ortega.—Ara també se presentá En Llansó, pero trobá un guerrer molt temible: N'Es-quella, una excel·lent persona, d'una de ses famílies principals d'allá, maurista. Comensen monárquics i republicans a ballugar-se per remassar molts de vots; i, si uns tenien moltes de ganes de guanyar, ets altres en tenien moltes més de no perdre; pero ni uns ni altres apellaven a medis violents ni seuvatges per guanyar, donant proves de cultura i civilitació. E-hi contribuía molt a que reinás s'orde més complet sa previsió des nostros Exm. Sr. Go-

vernador Civil, que de cada dia se va acreditant d'esser una primera espasa per governar, de lo qual mos alegrem fora mida perquè mos honram amb sa seua amistat. De manera que es menors quins feren bonda en lo de seleccions; però també s'ha de dir que veren que no les diria gens bé no fer-ne. Si ses Autoritats saben qué duen entre mans i no volen que hi haja renou, no n'hi sol haver casi mai. — I hi anà casi tothom a votar. A Menorca hi ha 10.832 electors, i en votaren 9.200. ¿Veïès si foren berbes. — Idò bé, votat tothom i fet s'escrutini, resultaren aqueis vots: a Mahó, N'Esquella 1.480; En Llansó, 2.155. — A St. Lluís, N'Esquella, 260; En Llansó, 374. — A Vilacarlos, N'Esquella, 245; En Llansó, 236. — A Alayor N'Esquella, 765; En Llansó 652. — A Ferrerfés N'Esquella, 254; En Llansó, 73. — A Ciutadella, N'Esquella, 1183; En Llansó, 810. — Resultat final: N'Esquella, 4.775 vots; En Llansó, 4.404. Per lo meteix N'Esquella ha guanyat an En Llansó de 371 vot, i per lo tant N'Esquella és es Diputat, triuñfant es Monarquic i menjant pols es republicans. S'esquella, arma de pau, ha guanyat an es llansó, arma de guerra, però petita. Llansó es disminuñtu de llansa. Es lo que va tornant més de cada dia es partit republicá: un disminuñtu.

Barcelona.—A Barcelona és estat gros de tot es fester. A Barcelona ses eleccions, des que s'hi alsaren es regionalistes, amics nostros estimadíssims, sempre revesteixen una importancia fora mida, perquè s'hi fan amb tota llegalitat. Des que es regionalistes s'hi alsaren en campanya, es Govern no hi ha poguts fer pus trucs ni baldufes. Ses eleccions sols están en mans des Govern allá on es cós electoral no's mou i tant li es buit com carregat. A Barcelona no és així. Es regionalistes desde l'any 1901, que sortiren a's mig i guanyaren ses eleccions a Barcelona, saberen donar una tal organisació a ses seues forces, que no hi havia manera de tombar-los en no esser amb unes altres forces també ben organisades. Es centralistes de Madrid, per tair ses comes an es regionalistes, perquè instintivament conegueren que, si aqueis prosperaven, ells irremissiblement anirien per avall, varen, creure que s'unic remei era organitzar a Barcelona ses forces republicanes, tota vegada que sa ciutat més republicana de vei de tota Espanya és Barcelona. En Moret, que a-les-hores governava amb En Sagasta, cercá En Lerroux perquè va conèixer que era s'home que se necessitava per posar terra a s'escudella des regionalistes catalans. I En Lerroux se'n aná a Barcelona, pagat d'En Moret, Deu l'haja perdonat; i En Lerroux ja va esser partit a moure es republicans i a desxonñdir-los de casta forta. Va esser En Lerroux tan el dimoni per això, que l'any 1903 ja se posaren es republicans a guanyar ses eleccions a Barcelona, conseguint es regionalistes treure just ses minories i encara, amb tot i estar tan ben organisats, i fent-ho de tot, però de tot. — Es que a Barcelona mai e-hi hagudes forces conservadores organisades políticament; mai ses forces no-revolucionaries havien poguda presentar ni sostenir batalla a ses forces revolucionaries. La veritat és també que mai hi havia hagut a Barcelona un nucleu de forces conservadores com *La Lliga Regionalista*, a on hi hagues polític de tanta de talla i moraduixos per tirar endavant com en conta la *Lliga Regionalista*. — A pesar de totes ses derrotas, la *Lliga* no's rendia ni's donava ni afluixava cap gota davant tantes de victories des republicans. — Vengué la Solidaritat; es republicans se dividiren, uns a favor de la Solidaritat i ets altres en contra amb En Lerroux per caporal. A ses eleccions de 1907 ets anti-solidaris, es lerrouxistes, perderen; però l'any 1908 ja tornaren

guanyar, i havien seguit guanyant sempre, si bé tenien més pocs vots de cada vegada, i la *Lliga* en cobrava més de cada dia. Venen ses darrers eleccions municipals, i es regionalistes aumentaren de moltíssims de vots i varen treure onze Retgidors, tants com es lerrouxistes ja, mentres que es republicans *esquerrans*, que a ses eleccions municipals des maig de 1909 tregueren deu o onze Retgidors, ara només en tregueren un. Aquí es lerrouxistes i es republicans *esquerrans* obriren ets uis, i veren que, si badaven una mica, la *Lliga Regionalista* s'ho faria tot seu.

Ja les vengué s'idea de unir-se contra «La Lliga»; però quin possible era unir-se es republicans catalanistes amb sos lerrouxistes, allá on es republicans catalanistes formaren es seu partit per arronsar En Lerroux, per prendre-li totes ses forces? Sí, aqueixa era sa seua raó d'esser, desposseñr En Lerroux, fer-lo se'n tornar a Madrid, llevant-li tota quanta de forsa tenia a Barcelona. Es republicans catalanistes o «esquerrans» n'havien dit la mala pèssima des lerrouxistes i es lerrouxistes, d'ets «esquerrans»: uns i altres s'odiaven de mort; En Carner, un des caporals *esquerrans*, fou un des qui posaren en evidència En Lerroux dins ses Corts amb allò de ses aigos, sa cals i es guix de s'Ajuntament, a on En Lerroux i los seus quedaren desacreditats per a sempre davant tota Espanya. També hi havia s'atentat d'Hostafrancs, a on es lerrouxistes anaven a assassinar En Salmerón, i s'hi faltá tan poc per enviar-lo a l'altre mon. Amb una paraula: es lerrouxistes i ets «esquerrans» s'odiaven de mort pero de lo més, tant que negú creia que mai per mai se poguessen unir. Idò bé, tal va esser sa por que agafá a uns i a altres de perdre aqueixes eleccions de Diputats, que s'uniren lerrouxistes i «esquerrans» contra «La Lliga Regionalista». — Noltros com ho sabérem, quedárem esglaiats: varem creure que a *La Lliga* li tocaria es perdre i que's tornaria donar sa gran vergonya de que ses forces revolucionaries i anti-clericals haguessen de triuñfar a sa ciutat més gran d'Espanya. Però «La Lliga» no s'acovardá gota ni s'arrufá gens sino que presentá una candidatura de primera: l'Excm. Sr. Marqués de Camps, l'Excm. Sr. D. Albert Rossinyol, En Lluís Ferrer Vidal, En Garriga i Masó i En Pere Rahola, tots persones digníssimes i casi tots coneguts per sa seua religiositat i pietat, cap d'ells desafecte a l'Esglesia. Vaja! era una candidatura que la gent de bé per forsa havia d'acceptar. — Es lerrouxistes i «esquerrans», es que s'uniren amb sos lerrouxistes (perquè n'hi hagué moltets que no's volgueren unir i se tancaren dins ca-seua), presentaren com a candidats: En Lerroux, En Giner de los Rios, N'Emiliá Iglesias, En Coromines i N'Estaper (es dos darrers, «esquerrans»).

Ara bé, arriba diumenge passat, se fan ses eleccions, i es resultat és estat un triuñf complet de «La Lliga Regionalista», i una derrota feresta d'En Lerroux, gracies a Deu. — Vetassí es vots que tengueren uns i altres: En Rahola, regionalista, 26.540; En Rossinyol, regionalista, 26.218; En Garriga i Masó, regionalista, 25.861 i En Ferrer i Vidal, regionalista, 25.782; es Marqués de Camps, regionalista, 25.399; En Giner de los Rios, lerrouxista, 22.755; En Coromines, *esquerrá*, 22.206; N'Estaper, *esquerrá*, 22.126; N'Emiliá Iglesias, lerrouxista, 21.966; i En Lerroux, 21.724. — ¿Ah, idò? ¿De manera, que *La Lliga* tota sola ha tengués més vots que es lerrouxistes i ets republicans catalanistes plegats; les ha guanyat de més de tres mil vots! ¡Es gros de tot es triuñf de la *Lliga*! ¡Ha vençut En Lerroux, pero de quina manera! L'any 1907 es solidaris el vanceren; però per vencer-lo s'hagueren d'unir tots ets al-

tres partits de Barcelona. Ara l'ha vençut *La Lliga* tota sola. Naturalment que han votat amb *La Lliga* molts que son d'altra tendència; però es fet és que sa candidatura que *La Lliga* formá tota sola i tota sola la presentá, ha triuñfat d'aquesta manera tan completa i absoluta. Es sa primera vegada que a Barcelona una forsa conservadora venç tots es republicans units. Naturalment que n'hi ha més de republicans a Barcelona que es qui diumenge anaren a votar. Com n'hi ha tants de tantes de tendències, es casi impossible encoblar-los a tots per anar a unes eleccions. — Se'n presentava una altra de *Candidatura* republicana, de *renovació*, que deien. La presentaven es revolucionaris, cremats d'En Lerroux: an aqueixa candidatura figurava: Mestre Biel de la Mel, *alies* Alomar, i el Dr. Queraltó i alguns altres. Es resultat de tal candidatura és estat de lo més ridícul.

En Queraltó, aquell anti-clerical que es Tribunal Suprem el condemná per mal-parlant, va tenir 8.922 vots, i Mestre Biel de la Mel, *alies* Alomar, en tengué (jaferrau-vos fort per no caure d'esquena, en sentir es nombre!) idò en tengué mil vuit cents *noranta cinc*. — Ah idò? ¿I encara dirán si Mestre Biel no té forsa devers Barcelona? ¿E-hu veis com en té ben re-de-molta? ¡1895 vots! allá on amb 21.966 N'Emilianetxo Iglesias es sortit derrotat! ¡Això ja se diu tenir vots, Mestre Bialingo! ¡Vaja, homo! Tot vos sia enhorabona d'aqueix brillant resultat! ¡Mirau així mateix que per fer tant de sogueu d'En Banyeta Verda i per gloriar-vos de passar-los la vida fent guerra a Deu, vos n'heu duit un bon moix devers Barcelona! No res, ara que tendreu carabassa per tant de temps a ca vostra amb aqueixa que vos han donada a Barcelona, poreu convidar a una bauxa de carabassa frita aquell capverjo d'En Miquel Sarmiento, que mos va contar demunt el *Sóller* aquell enfilai de bajanades que vos li diguéreu sobre diferents bugats i especialment aquell raig de menes sobre la Mare de Deu des Portal des Mirador! — De manera que es republicans se'n han duita sa gran costerada devers Barcelona; *La Lliga Regionalista* les ha arrenyoñats i arronsats i pero de quina manera!

Madrid.—Ses eleccions a la Cort son anades tal qual per culpa des Govern: e-hi han triuñfat es republicans, amb tot i estar-hi tan dividits; però encara hi están més deixats de la má de Deu es monárquics qui hi comanden. Si no hi estiguessen tan deixats de la má de Deu es qui hi comanden, no's daria s'escándol de que a Madrid, a on la mitat casi de sa gent viu des presuñpost de sa Monarquía, hi hagen de triuñfar es republicans. Ja no'n queda altra de ciutat gran d'Espanya que es republicans e-hi treguen sa majoria. ¡I això que deien que amb sa política nova que's segueix fa alguns anys, tots es republicans donarien a rebre i s'esveñrien! ¡Bona manera d'esveñre-se! — Es republicans a Madrid viuen des desbarats i arrieses des monárquics, des qui comanden. Están divididíssims es republicans madrilenys; però s'uniren per que es monárquics no els engruñnassen, per salvar algunes actes. Es monárquics ja fa anys que s'uneixen a Madrid per ses eleccions, per que es republicans no se'n l'ho duguen tot; i ara s'uniren també; però resultaren unes quantes dificultats, insolubles per lo malament que s'és portat es Govern i En Romanons.

Com va pujar aqueix Govern, mirant noltros s' historia des Ministres, mai creguérem que s'haguessen d'entendre amb En Romanons ni manco amb En Lerroux; creiem que seguirien sa mateixa política d'En Maura per lo quant sempre els havíem vists actuar com a mauristes i llavò que ells s'hi proclamaven *mauristes*. Es qui mos ha

donada sa sorpresa més grossa és estat En Sanchez Guerra. Ses primeres notícies que vengueren de que ell feia la guerra an es candidats *mauristes*, no les creguérem; però aviat comensárem a sospitar que serien veres, i hem acabat per convencer-mos de que En Sanchez Guerra es un inimic gros de tot lo que fassa olor de Maura. Després vengueren ses entre-vistes d'En Dato amb En Lerroux, i ses bravetjades d'En Romanons, presentant-se com un protector des Govern i venint a dir que ell havia manyuclada la cosa per que se formás aquest Govern tirant defora En Maura, envitricollant la cosa de tal manera que En Maura no pogués acceptar es Poder. Amb tot i això i ses altres coses que han succeides, mos son caiguts de la gracia En Dato i En Sanchez-Guerra, mentres que mos resulta altament simpátic es moviment de ses Jovintuts Conservadores a favor d'En Maura que s'és fet sentir de cap a cap d'Espanya i especialment a Madrid. A Madrid formaren sa candidatura de *coalició monárquica* En Sanchez Guerra i En Romanons excluñnt de tot es mauristes i es prietistes, volguent que aqueis votassen per ells per véncer es republicans tots plegats. Si se tractava de lluitar tots plegats contra s'inimic comú, lo llógic, era que dins sa candidatura monárquica estiguessen representades totes ses forces monárquiques; idò no hi estaven: no hi havia mauristes ni prietistes. Per això aqueis alsaren sa coa, i volgueren presentar uns i altres candidatura propia. I no hu volgueu sebre ses passes que feu es Govern, com va veure que sa candidatura des joves *mauristes* guanyava tant de terreny i se cridava tantes de simpaties. Llavò les proposá es Govern an es mauristes de donar-los dos llocs dins sa candidatura de *coalició-monarquica*. Es *mauristes* no anaren d'agllans; se servaren forts, i anaren a ses urnes. ¿Quin és estat es resultat? Veltassi: Comte de Sta. Engracia, romanonista, 24.059 vots; En Castrovido, republicá, 23.193; En Pau Iglesias, socialista i republicá, 21.976; En Marín Lázaro, de sa Defensa Social, 21.279; En Talavera, republicá, 21.247; En Barriovero republicá, 20.940; N' Alesance, des Govern, 20.794; i En Soriano, republicá, 20.703.

Aquests vuit son es Diputats: 5 republicans i tres monárquics. — ¡¿es joves mauristes? ¿Quants de vots tengueren? En tengueren *onze mil*. No els-e bastaren per triuñfar, però sí per imposar-se an es seus contraris i per fer cobrar esperances a sa gent de bé. Negú s'ho esperava que aqueis joves mauristes fessen tant de forat devers Madrid i que arribassen a aplegar tants de vots. Ja és una cosa que crida s'atenció dins s'atonía general de sa política espanyola, dins s'indiferència i excepticisme que reina entre ets espanyols en ses coses de política que hi haja tants de joves que treguen cara p'En Maura després d'En Maura esser-se retret de la política, negant-se a intervenir-hi gens. I son precisament es joves, no es garruts, no es granats, no es veñardos de sa política, es qui se proclamen mauristes; sino es joves, es qui tenen un ideal, es qui senten es seu cor ple de coratge i de briu per envestir es pervindre i tirar endavant. Es una gran senya això, i una gran esperansa per Espanya.

De manera que En Maura no és mort ni está arreconat per a sempre, com molts s'ho pensaven. En Maura, a pesar de tot lo que hi ha hagut, continúa essent sa primera forsa política d'Espanya. Aqueixa forsa, però, topa amb certes dificultats grosses, que no deim, però que no son gaire males d'endevinar; per lo qual poren venir complicacions ferestes i difícils de conjurar, i sobre tot de resoldre. — Lo cert és que és ben hora que totes ses persones decents, totes ses persones de bé se posin dalt es retalons i no's dei-

